

Norges hytteforbund

Oslo, 13.01.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/778

Saksbehandler:
Rita Vigdis Hansen

Svar på henvendelse fra Norges hytteforbund om forståelsen av begrepet "innlagt vann"

Vi viser til Norges Hytteforbund (NHF) sin forespørsel datert 17. november 2025 om forståelsen av begrepet "innlagt vann" i forurensningsforskriften § 12-1.

Hva saken gjelder

I forespørselen viser dere til de oppdaterte kommentarene til forurensningsforskriften kap. 12 fra 2023 på Miljødirektoratets hjemmeside, som bl.a. tar for seg forståelsen av begrepet "innlagt vann". I de oppdaterte kommentarene uttrykkes følgende:

«Med innlagt vann menes vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg eller lignende som gjennom rør eller ledninger er ført innendørs. Hageslanger omfattes av uttrykket "rør eller ledning" (aktiv oppfylling av innvendig tank.) Det samme gjelder om man leder regnvann gjennom takrenne og videre inn i bygningen (passiv oppfylling av innvendig tank.) Små innvendige beholdere/tanker på 20-25 liter oppfattes ikke som innlagt vann. Utslipp av gråvann fra bygning uten innlagt vann, regnes normalt som forurensning uten nevneverdig skade eller ulempe og trenger ikke utslippstillatelse, jf. forurensningsloven § 8 tredje ledd».

Dere peker på at setningen om 20-25 liters tanker er ny i forhold til tidligere veiledningstekst, og at denne utvidede forståelsen av begrepet "innlagt vann" mangler støtte i forskriftens ordlyd. Videre viser dere til at den oppdaterte veiledningsteksten har medført en endring av praksis i mange kommuner.

Miljødirektoratets tilbakemelding

Som påpekt i deres henvendelse gjelder kravet om utslippstillatelse fra kommunen etter forurensningsforskriften kap. 12 bare for bygninger med "innlagt vann," dersom bygningen kun har utslipp av gråvann. Intensjonen fra Klima- og miljødepartementet, som har fastsatt forurensningsforskriften kap. 12, har vært å gi kommunene et visst handlingsrom ved den nærmere praktiseringen av dette vilkåret. Dette er årsaken til at begrepet ikke er definert i forskriftens § 11-3, slik en del andre sentrale begrepet i forskriften er.

Fraværet av en slik definisjon fastsatt i forskrift, ble kompensert for med følgende, utdypende forklaring i veiledningsteksten som ble utarbeidet til kommunene i 2007 i forbindelse med forskriftens vedtagelse (TA-2236/2007):

"Gråvann er en samlebetegnelse på den delen av det sanitære avløpsvannet som ikke består av klosettavløp. Det er søknadsplikt for utslipp av gråvann fra bygning med innlagt vann jf. forurensningsforskriften § 12-1. Med innlagt vann menes vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg eller lignende som gjennom rør eller ledninger er ført innendørs. Hageslanger omfattes av uttrykket "rør eller ledning" (aktiv oppfylling av innvendig tank). Det samme gjelder om man leder regnvann gjennom takrenne og videre inn i bygningen (passiv oppfylling av innvendig tank). Små innvendige tanker (20-25 liter) oppfattes ikke som cisterneanlegg. Kommunen kan, som forurensningsmyndighet, sette krav til utslipp av gråvann under 50 pe fra bygning uten innlagt vann, dersom det er fare for forurensning eller helseskade jf. forurensningsloven § 11".

For å sikre at denne eldre veiledningen fortsatt var kjent og ble brukt, valgte vi i 2023 å slå sammen denne veiledningen til kommunene med kommentarene til forskriften. Med andre ord er det bare formen på veiledningen som endret seg i 2023 og ikke innholdet.

Forutsetningen for å kunne unnta en bygning uten innlagt vann fra kravet om utslippstillatelse, og med det også kravet til særskilte renseinnretninger etter kap. 12, er at det ikke oppstår utslipp av svartvann (toalettvann) og at utslippet av gråvann og sammensetningen av det ikke representerer noen nevneverdig fare for forurensning, slik at det samlede utslippet kan omfattes av forurensningsloven generelle unntaksbestemmelse i § 8 tredje ledd.

Det er vanligvis slik at jo enklere tilgangen på vann er, desto mer vann forbrukes til aktiviteter som dusjing, oppvask og klesvask. Dette igjen fører til økt fare for forurensning ved utslipp av brukt vann. Et volum på 20-25 liter for innvendige tanker er satt som en skjønnsmessig grense for å beskrive hva som antagelig kan være forurensningsmessig akseptabelt uten at det vil utløse krav om tillatelse. Også når det bare er innlagt vann til yttervegg og eieren har en beholder innendørs som vedkommende selv fyller opp ved å bære vann, har vanlig praksis vært å betrakte dette som innlagt vann dersom beholderen er større enn 20-25 liter. Det er likevel opp til den enkelte kommunes skjønn å avgjøre dette ut fra en konkret vurdering av omstendighetene i den enkelte sak, der særlig hyttas forventede forbruk ut fra faktiske installasjoner vil være relevant.

Miljødirektoratet ser også at det i enkelte tilfeller har etablert seg en praksis som ikke nødvendigvis er i tråd med forskriftens intensjon. Vi har bl.a sett hytteannonser for hytter uten innlagt vann, men med alt fra vaskemaskiner og vannklosett, basert på svært kreative innretninger for å få vannet fram eller hyppig oppfylling av tanker. Dette er nok ekstremtilfellene, men antall henvendelser vi i årenes løp har fått om dette, bekrefter at oppfinnsomheten kan være stor i fortolkningen av dette unntaket.

De erfaringer som nå foreligger med dagens innretning av de omtalte bestemmelsene i kap. 12, vil danne et viktig utgangspunkt ved en revisjon av dette kapitlet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Cecilie Kristiansen
seksjonsleder

Rita Vigdis Hansen
sjefingeniør

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet

Postboks 8013 Dep

0030

OSLO

Kommunal- og distriktsdepartementet

Postboks 8112 Dep

0032

OSLO